

Georg Kühlewind Alapítvány

Harminchatodik hírlevél

Alapítványunk 36. hírlevelében Székely György három rövid írását olvashatják, kettőt a közelgő Pünkösdről. Ezeket két Grimm-mese követi.

Néhány aktuális hír:

Székely Anikó 2017. május 8-án volt 90 éves. Ezúton is szeretettel gratulálunk, és további jó egészséget, változatlan szellemi frissességet kívánunk! Alapítványunk ajándékát Pál József adta át az ünnepelt születésnapján.

Jókai Lóránt képeiből kiállítás nyílt 2017. április 5-én a FUGA Budapesti Építészeti Központban. A kiállítást, mely április 23-ig volt látható, Csanádi Judit, a MKE rektora nyitotta meg. A ki netán elmulasztotta, megtekintheti 2017. június 2-a és 5-e között Óriszentpéteren, a Virágzás Napjai rendezvénysorozat idején. Az esemény idei programja elérhető a www.viragzasnapjai.hu címen.

Böszörményi László a németországi Freiburgban (2017. április 7-8-án) és Drezdában (2017. május 12-13-án) tartott előadást és vezetett szemináriumot. 2017. május 26-27-én ugyane célból a Berlin melletti Baruthban a Georg Kühlewind Baráti Kör meghívásának tesz eleget.

Fenyő Ervin

*

Áldott magányosság

Magányosak vagyunk, és nem szeretjük ezt, igyekszünk elkerülni, hogy egyedül legyünk. Ezért keresünk társakat, társaságot, lármát csapunk – nincs komoly eredménye. Mivel nem hat, emeljük az adagot – és az sem használ. *Szükségünk* van társakra, és amíg *szükségünk* van rájuk, nem lehetnek társaink. Az emberi szeretet nem adható annak, akinek „kell”, mert ez maga elrontja, ez maga az akadály. Legjobb, ha mi adjuk a szeretetet, a viszonzás reménye nélkül.

A magány az elválasztottság végső gyümölcse, ahogy a világtól, az emberektől, az istenségtől elválasztódtunk a magam-érzése útján, amely megvastagodott, amióta a korai gyermekkorban megjelent. Ha ez a magam-érzése, amely testünket, lelkünket beburkolja, nem oldódik fel, szerelmünk ölelésében is magányosak maradunk. Nem segít, ha szórakozás, társaság, család után kutatunk, szeretők után, vagy barátokkal vagyunk együtt, mert a kommunikáció az elválasztó érzésburkon át történik. Természetesen segíthetünk másokon bajaikban, betegsükben, haldoklásukban, felelőségeket, feladatokat, kötelezettségeket vállalhatunk, és ezekben elfelejthetjük magányos voltunkat, amíg velük foglalatostkodunk. A magam-érzésünket is elfelejthetjük, ha a tevékenységünkre irányuló koncentráltságunk elég intenzív.

Az ember természeténél fogva társas lény; ezt mutatja, hogy a beszéd esszenciálisan a lényéhez tartozik. A nyelvek jelekből és jelentésekből állnak; a jelentések anyagtalannul történnek az egyén tudatában, a jelek érzékelhetők és ezért nyilvánosak. A beszéd ezzel a struktúrájával összekapcsolja az egyéneket, ahogyan a jelentésekben részesülnek. A beszéd azonban fecsegéssé, locsogássá fajulhat és ekkor a kapcsolódás a magam-érzése szintjén jön létre, nem az igazi emberi szinten, a valóban közösségteremtő aktivitás pótlékeként.

Bármi is történjék a társas-létben, a magányosság egy más viszonyulást kínál az egész emberiség irányában. Ha a magányosságot, talán időről időre, elfogadjuk, ebben az egész emberiség a partnerünk: ezek az alkotó tevékenységben töltött idők. Aki valamit alkot, összekapcsolódik tudatfeletti forrásaival, a lélek egeivel, ahonnan az inspiráció ered. Ez csak csöndben jelenhet meg, csak a mélységes csöndben halljuk, ami a társas létben vagy csoportban ritkán valósul meg. Legtöbbször az egyén kapcsolódik össze az alkotás forrásával, és az alkotás az egész emberiségnek szól.

Minden ember azzal az impulzussal születik a világra, hogy az egész emberiséget szolgálja, vagy más szóval: hogy alkotó legyen, gazdagítsa a világot. Civilizációnkban számtalan ok, út, konvenció van, amelyek az alkotó akarat elfojtását célozzák, és ellentétévé változtatják. Hogy ezt és a belőle származó elégedetlenséget önmagunkkal elkerüljük, szokásaink, előítéleteink és legfőképp társadalmi konvencióink revízióját kellene megkezdenuk. Mindezek elterelnek az emberi méltóság megvalósításától, az alkotó élettől. Ebben az életben elfogadjuk a magányosságot, és csak ezzel az elfogadással érjük el, hogy soha ne maradjunk egyedül: velünk dolgozik egyfelől a forrás, másfelől az egész emberiség. Ez az áldott magányosság.

G. Kühlewind

A csend túloldalán

A szavaknak, a nyelvtani formáknak, vagyis a jeleknek, jelentésük van. Ez két fontos megállapításra ad módot. Először: mivel a jelentés nem anyagi létező (miből is lenne?), az anyagi világban és ugyanakkor egy nem-anyagi világban, a jelentésekében élünk. Másodszor: merthogy a jelentés nem jön létre csak én-lény által, és csak én-lény számára (az ide vágó meditáció ez: Jelentés csak én-lénytől éni), tehát... nem mondom ki, tudhatjátok. Amit megértünk és közlünk, mindig jelentés, nem a jel. De általában anyagi jelek segítségével közlünk és értünk. A *Biblia* szerint nem mindig volt így. A bábéli történés kényszerítette az emberiséget arra, hogy közléseikben a már meglévő népnyelvekre szorítkozzék, annak előtte a néma, közös ősnyelven közölték egymással a jel nélküli jelentéseket. Ez a képesség veszett el a Torony alkalmából.

A jelek megváltását az *Újtestamentum* írja le: Pünkösdkor az apostolokat mindenki úgy értette, mintha kinek-kinek saját nyelvén beszéltek volna. Valójában egyetlen létező nyelven sem beszéltek, de belső beszédük, mely a hangzó jeleket kiegészíti a jelentések oldaláról, a teljes, még nem egyes nyelvekre differenciálódott néma ősnyelv volt – ezt értették meg. Így beszélt az Úr is a gyógyítások és az úgynevezett csodák alkalmával: kifelé arameus nyelven, belül a jelentések teljes, még nem szétforgácsolódott néma nyelvén.

E gondolatok aktualitását az adja, hogy ma egyre több ember, főleg gyerekek, főleg autisztikus emberek képesek a csendes, pontosabban a néma, jeltelen kommunikációra, sokszor akár távolból is.

A csend két irányban alakulhat át. Az egyik, hogy hallható jelek lesznek belőle: beszéd és zene. De az utóbbi a csend másik lehetőségét is használja: a hallhatóság mintegy negatív dimenzióját, mintha a zörejek teljes hiánya, a fizikai csend a másik irányban, a csendnél csendesebb zónában folytatódna. Aki zenét hall, ezt a negatív hangzást is hallja. A jelentések

néma „nyelve” ebben a dimenzióban, a csend túloldalán „hangzik”. Akár a zene, ez a nyelv is érzésekben „gondolkodik”; artikulált és strukturált megismerő érzésben, érzés-ideákban történik a közlés és az értés. Minden kisgyerek a csendnek erről a fizikailag nem hallható oldaláról érti meg az első ezer szó jelentését, amely a beszélő tudatfeletti lényében „csendül” – milyen pontos itt a magyar nyelv.

Az új gyerekgeneráció hosszan megőrzi a néma közlés és értés képességét: a jelentések világa a csend túloldalán van. Minden értés ebben a világban történik. A csendnek ebbe az oldalába vésődik bele minden új, ember alkotta jelentés. Pünkösöd a beszélő csend ünnepe. Ennek jelében születnek és élnek a nálunk nyitottabb és ezért szellemibb jövődő emberiség első előőrsei.

2004 június

G. K.

Pünkösöd 1997

A szellemi világ jelentések és értelmek világa, időtlen és tértelen, akár az értelmek és a jelentések. Mégis folyamatokból, változásokból áll – földi tudattal ez fölföghatatlan –, nincs benne semmi statikus. Az emberi lélek sem tartalmaz semmit, ami *van*, csupán folyamatokat, amelyek azonban részben időbeliek. Ha a szellem megérinti a lelket, vagy lakozik benne és így tapasztalattá lesz, *szél* képében ábrázolják, görög nevén *pneuma*, amely egyszersmind szellemet is jelent (J 3,8; Apost. 2,2). De az apostolokra vonatkozó „egyakarattal” – ami a szellem alászállását lehetővé tette, ugyancsak „levegős” szó: „homothymadon” és „thymos” – értelme lélegzet, illat, lélek: egy lélegzettel voltak együtt.

Pünkösöd szélrohama a Szellem új korszakát jelzi – mint lehetőséget. János a változást a világosság és sötétség viszonyának megváltozásával jellemzi. Evangéliumának prológusában ezt olvassuk (J 1,5): „És a világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogadta be”. Ez a második korszak jellemzése, a dualitás, amelyben a világosság csak a sötétség hátterén érzékelhető az ember számára. Első levelében János másképp beszél (I. J 1,5): „Ez az üzenet, amelyet tőle hallottunk és amit néktek továbbadunk, hogy Isten világosság és nincsen benne semmi sötétség”. És később (I. J 2,8): „Ismét új parancsolatot írok néktek, amely igaz benne és bennetek, mert a sötétség elmúlt és az igaz világosság világít most”.

A harangok az átlátszóság idejét csengetik be, világosság a világosságban, ahogyan a Jelenések új Szent Jeruzsáleme vagy a Lótusz Szutra városa, Ganda Vynha mutatja: mindkettő átlátszó.

A Szellem neve az Igazság Szelleme, vagyis a rejtetlenségé. Ha egyszer az emberi lény kiterjed és öntudattal felöleli az egész szellemi világot, egyben mindentudóvá lesz, és ezt a tudást emlékezőként éli át, arra, ami Ő maga kezdettől fogva és minden időben volt (J 14,26): „De a Vigasztaló, a Szent Szellem, akit az atya küld majd az én nevemben, megtanít majd mindenre és emlékeztet mindarra, amit valaha is mondtam néktek”. Amit valaha is tanított a Logosz az embereknek, kezdettől fogva.

Jókívánásokkal:

Georg Kühlewind

*

Jakob és Wilhelm Grimm

A háromféle nyelv

Élt egyszer Svájcban egy öreg gróf, annak egy szem fia volt, az is buta volt, és nem tudott megtanulni semmit. Szólt az apja: „Idehallgass, fiam, semmit sem tudok a fejedbe verni, bármivel próbálkozom is. El kell menned innét, átadlak egy híres tanítónak, hátha ő többre megy veled.” Elküldték a fiút egy messzi városba, s ott hagyták a tanítónál egy egész éven át. Hogy a mondott idő letelt, hazatért a fiú, s az apja megkérdezte: „Nos, fiam, mit tanultál?” – „Megtanultam, atyám, mit ugatnak a kutyák” – felelte a fiú. „Isten irgalmazz!” – kiáltotta apja. – Ez minden, amit tanultál? Másik városba kell, hogy küldjelek, másik tanítóhoz!” El is vitték a fiút, és ennél a tanítónál is egy évig maradt. Amikor hazatért, apja megint megkérdezte: „Mit tanultál, fiam?” Felelte a fiú: „Megtanultam, atyám, mit beszélnek a madárkák.” Haragra lobbant az apja. „Ó, te himpellér, elfecsérelted a drága időt, és nem tanultál semmit; s még nem röstelsz a szemem elé kerülni? Elküldlek még egy harmadik tanítóhoz is, de ha tőle sem tanulsz semmit, akkor nem vagy többé a fiam!” A fiú egy évig maradt a harmadik tanítónál is, és amikor hazatért és az apja megkérdezte: „Mit tanultál, fiam?”, így válaszolt: „Kedves atyám, ebben az évben megtanultam, mit vartyognak a békák.” Apja nem tudta tovább fékezni haragját, felugrott, összehívta embereit, és így szólt: „Ez az ember nem fiam többé, eltaszítom őt, és megparancsolom, hogy vigyétek az erdőbe, s ott végezzetek vele!” El is hurcolták, de amikor meg kellett volna ölniük, nem vitte reá őket a lélek, inkább futni hagyták. Egy őznek metszették ki a szemét és a nyelvét, azt vitték a grófnak bizonyságul.

Ment-mendegélt az ifjú, mígnem egy várhoz érkezett, ahol szállást kért éjszakára. „Jól van – szólt a várúr –, ott van lent az öregtorony, ott eltöltheted az éjszakát, ha úgy akarod, ám óva intlek, mert veszedelmes, vad kutyák laknak ott, szakadatlanul ugatnak és acsarkodnak, és időnként fel kell áldozni nekik egy-egy embert, és azt rögtön föl is falják.” Ez volt az egész környék bánata és csapása, és ezen senki sem tudott segíteni. Ám az ifjú nem félt; azt mondta: „Eressztek csak azokhoz az ugatós kutyákhoz, és adjatok néminemű koncot, hadd vessem elébük; engem aligha fognak bántani.” Ha már így akarta, kapott eleséget a fenevadak számára, s levitték őt a toronyhoz. Amikor belépett, nemhogy nem ugatták meg a kutyák, hanem farkcsóválva tolongtak körülötte, befalták, amit eléjük vetett, és haja szálát sem görbítették. Másnap reggel mindenki bámulatára épen-egészségesen jött elő, és így szólt a várúrhoz: „A kutyák az ő nyelvükön értenem adták, miért lakoznak odalent, és miért pusztítják a vidéket. Átok van rajtuk, s egy nagy kincset kell őrizniük, amely lent van a toronyban, s addig nem lehet nyugtuk, amíg azt valaki napvilágra nem hozza, s hogy ennek miként kell történnie, azt is elmondták nekem.” Örült mindenki, aki csak hallotta, s a várúr azt mondta, fiává fogadja őt, ha meg tudja tenni. A fiú visszament a toronyba, s mivel tudta, mitévő legyen, sikerrel járt: fölhozott egy ládát, színültig arannyal. Attól fogva senki sem hallotta acsarkodni a vad kutyákat, eltűntek, s így a vidék megszabadult a csapástól.

Egy idő múlva elhatározta a fiú, hogy Rómába megy. Útja egy mocsár mellett vezetett, amelyben békák vartyogtak. Fölfigyelt, s amikor megértette, mit beszélnek, elgondolkodott és elbúsult. Végül megérkezett Rómába, ott épp meghalt a pápa, s a bíborosok nem tudták, kit válasszanak utódjául. Végre megegyeztek abban, hogy azt választják pápának, akit isteni csoda jelöl meg. Alighogy ezt elhatározták, abban a szempillantásban belépett az ifjú gróf a templomba, s hirtelen egy-egy hófehér galamb repült a vállaira, s ott megültek. A zsinat ebben Isten jelére ismert, s tüstént megkérdezte tőle, akar-e pápa lenni. Ő habozott, mivel nem tudta, méltó-e reá, ám a galambok rábeszéltek, hogy egyezzek bele, így végül igent mondott. Akkor fölkenték és fölszentelték, s azzal beteljesült, amit a békáktól hallott útközben, és ami annyira megdöbbsentette, vagyis hogy ő lesz a szentséges pápa. Aztán misét kellett tartania, noha egy

szót sem tudott belőle, de a két galamb mindvégig ott ült a vállán, és minden szót jó előre megmondtak neki.

Márton László fordítása

Jakob és Wilhelm Grimm

Az élet vize

Volt egyszer egy király, akit betegség támadt meg. és senki sem hitte, hogy kilábal belőle. De volt néki három fia, akik igen bánkódtak emiatt, a palota kertjébe mentek, és zokogtak egyre. Eléjük lépett egy öregember, és kérdezte bánatuk okát. Apjuk annyira beteg, felelték, hogy alighanem meg fog halni, mert nincs semmi, ami segíthetne rajta. „Én tudok egy szert – mondta az apó –, az élet vize az, ha abból iszik, meggyógyul; de nehéz azt megtalálni.” Mire a legidősebbik így szólt: „Én pedig meg fogom találni” – ment a beteg királyhoz, és kérte, engedje útnak, hogy megkeresse az élet vizét, mert csak ez segíthet rajta. „Nem – felelte a király –, veszélyes volna az, inkább haljak meg.” De fia addig kérlelte, míg apja végül beletörődött. Lelke mélyén meg azt gondolta a herceg: „Ha megszerzem a vizet, apámnak én leszek a legkedvesebb, és én öröklöm az országot.”

Elindult hát, s ahogy lovagolt, egy törpe termett előtte, és ekképp szólította: „Hová olyan szaporán?” – „Ostoba fityfiritty – ripakodott rá a királyfi nagy kevélyen –, csak nem fogom az orrodra kötni” – azzal nyargalt tovább. De az emberke megmérgeződött, és elátkozta a királyfit, aki nemsokára egy hegyszorosba ért, és minél tovább haladt, annál jobban összezárultak a hegyek, míg végül annyira szűk lett az út, hogy lépést se mehetett tovább; lovát se tudta megfordítani, nyergéből se tudott leszállni, ott rostokolhatott, mint akit kelepce fog. A beteg király várta vissza hosszú ideig, de nem jött. Mondá akkor a második fiú: „Apám, engedj, hadd keressem meg az élet vizét”, magában pedig azt gondolta: „Ha bátyám halott, akkor engem illet majd az ország.” A király eleinte őt se akarta engedni, de végül beleegyezett. A királyfi ugyanazt az utat követte, amin bátyja elindult, ő is találkozott a törpével, aki megállította és kérdezte, hová igyekszik olyan szaporán. „Pöttöm fityfiritty – mondta a királyfi – csak nem fogom az orrodra kötni” – hátra se nézett, és nyargalt tovább. De a törpe megbabonázta, mint fivére, ő is szurdokba jutott, és se előre, se hátra nem moccanhatott. Így bűnhődik, lám, a kevélység.

Mikor a második fiú is elmaradt, ajánlkozott a legkisebbik, hogy elindul és megszerzi a vizet, a király pedig végül kénytelen volt elengedni. Mikor az ifjú találkozott a törpével, s az megkérdezte, hová igyekszik olyan szaporán, a királyfi megállt, szóval illette, és felelt neki ekképp: „Az élet vizét keresem, mert apám halálos beteg.” – „Tudod-e azt is, hol találsz?” – „Nem” – mondta a királyfi. „Amiért úgy feleltél, ahogy illik, nem pedig kevélyen, mint hamis bátyáid, segítek neked, és elárulom, miként juthatsz el az élet vizéhez. Egy elvarázsolt kastély udvarán csörgedez a kútból, de nem juthatsz be, ha nem adok neked egy vaspálcát meg két cipót. A pálcával üss háromszor a kastély kapujára, akkor kitarul; odalenn két oroszlán fekszik majd vicsorgó pofával, de ha mindegyiknek odavetsz egy-egy cipót, megjuhászkoznak, akkor pedig siess, és meríts az élet vizéből, mielőtt tizenkettőt ütne, különben bezárul a kapu, és fogoly vagy.” A királyfi megköszönte, elvette a pálcát meg a kenyeret, és nekivágott az útnak. Mikor aztán odaért a kastélyhoz, mindent úgy talált, ahogy a törpe mondta. A harmadik pálcáutésre kitarult a kapu, s miután a cipóval megszelídítette az oroszlánokat, bement a kastélyba, ott is egy díszes, nagy terembe; elvarázsolt királyfik ültek benne, azok ujjáról lehúzta gyűrűjüket, valamint feküdt ott egy kard meg egy cipó, azokat is elrakta. Utána egy szobába jutott, a szobában szép hajadon állt, megörült, mikor a királyfit meglátta, és megcsókolta, mondván, a királyfi megváltotta, és meg fogja kapni egész országát; ha pedig

esztendő múlva visszajő, megünneplik lakodalmukat. Majd megmondta azt is, merre van a kút az élet vizével, de sietnie kell ám, és mernie belőle, mielőtt tizenkettőt ütne az óra. A királyfi továbbment, míg végül egy szobába jutott, benne szépen vetett ággyal, és mert elálmosodott, gondolta, pihen előbb cseppet. Leheveredett hát, és elszunnyadt; mikor felébredt, háromnegyed tizenkettőt ütött az óra. Halálra rémulten ugrott fel, a kúthoz rohant, merített belőle az ott álló kupába, és sietett kifelé. Éppen hogy kiért a vaskapun, mikor tizenkettő elkondult, s a kapu olyan hevesen csapódott be, hogy még le is csípett egy keveset a királyfi sarkából. Örült ám az ifjú, hogy megszerezte az élet vizét, indult haza, és ismét találkozott a törpével. Emez, mikor meglátta a kardot meg a cipót, így szólt: „Nagy kincsre tettél szert, a karddal egész seregeket legyőzhetsz, a cipó pedig sohasem fogy el.” A királyfi nem akart fivérei nélkül térni haza apjához, kérdezte hát: „Kedves törpe, nem tudod megmondani, merre lehet az én két fivérem? Elöttem indultak el keresni az élet vizét, de nem tértek vissza.” – „Két hegy közé szorultak – mondta a törpe –, én babonáztam meg őket, amiért annyira kevélyek voltak.” A királyfi erre addig kérlelte, míg a törpe szabadon engedte két bátyját, de intette az ifjút, mondván: „Óvakodj tőlük, gonosz szívűek.”

Örült a királyfi, mikor fivérei megérkeztek, és elmesélte, mint járt, meglelte az élet vizét, hozott belőle teli kupával, és megváltott egy szép királylányt is, aki egy évig vár rá, akkor pedig megtartják a lakodalmat, és nagy birodalom urává teszik meg. Indultak tovább a fivérek, s egy országba értek, ahol éhség és háború pusztított, s a király már azt hitte, vesznie kell, akkora volt az inség. De elébe járult a királyfi, odaadta neki a cipót, amivel megetette és jóllakatta egész királyságát; aztán odaadta neki a kardot is, azzal meg leverte ellenfele seregeit, így most már élhetett békében, nyugodtan. A királyfi ekkor visszavette kenyerét és kardját, s a három fivér ment tovább. Majd még két másik országba jutottak, ahol háború és éhinség pusztított, a királyfi mindannyiszor odaadta a királynak cipóját meg kardját, így végül három országnak is megmentője lett. Azután hajóra szálltak, hogy átkeljenek a tengeren. Útközben azt mondta egymásnak a két idősebbik: „Öcsénk megtalálta az élet vizét, mi meg nem, apánk neki fogja adni az országot, mi meg leshetjük a szerencsénket.” Feltámadt bennük a bosszúvágy, és megegyeztek, hogy romlásba taszítják testvérüket. Megvárták egy ízben, míg alszik, akkor kupájából az élet vizét átöntötték a magukéba, az övébe meg sós tengervizet töltöttek.

Mikor hazaértek, a legkisebbik fiú vitte a beteg királynak kupáját, hogy igya ki, és gyógyuljon meg. De apja alig kóstolt bele a keserű tengervízbe, még betegebb lett, mint addig. Amint pedig emiatt kesergett, jött a két idősebbik fia, azzal vádolták öccsüket, hogy meg akarta mérgezni apjukat, vitték az igazi életvizet, és átnyújtották. Alig ivott belőle a király, máris szünni érezte betegségét, erős és egészséges lett újra, mint ifjúkorában. A fivérek ekkor öccsükhöz mentek, gyúnyolták, és így szóltak: „Igaz, hogy te találtad meg az élet vizét, de neked csak a fáradtság jutott, a jutalom viszont nekünk; okosabbnak kellett volna lenned, és nyitva tartanod a szemedet, elvettük tőled a tengeren, amíg aludtál; egy év múlva pedig valamelyikünk elhozza a szép királylányt. De nehogy szólni merj egy szót is, apánk úgyse hinné el, ha pedig elárulsz bármit, ráadásul az életednek is vége; ha viszont hallgatsz, megkegyelmezünk neked.”

Az öreg király megharagudott legkisebbik fiára, azt hitte, az életére akart törni. Egybehívatta hát udvarát, és ítéletet mondatott, miszerint az ifjút titokban le kell lőni. Mikor aztán egyszer vadászatra indult az ifjú, és nem sejtett semmi rosszat, el kellett kísérnie a király vadászának is. Odakint, mikor egészen magukra maradtak az erdőben, a vadász igen búsnak látszott, kérdezte hát a királyfi: „Mi bánt, kedves vadászom?” – Az meg felelt: „Nem mondhatom el, de muszáj elmondanom.” – „Ki vele – biztatta a királyfi –, nem fogok megharagudni érte.” – „Oh, le kell lőnöm az úrfit, megparancsolta a király.” Megrémült a királyfi: „Ne öl meg, kedves vadász, neked adom a királyi ruhámat, te pedig cserébe ideadod

a magad gúnyját.” – „Megteszem örömet – felelte a vadász –, hisz úgyse lettem volna képes az úrfi életét kioltani.” Azzal ruhát cseréltek, a vadász hazatért, a királyfi viszont bolyongott tovább az erdőben.

Valamennyi idő múltán három szekér érkezett az öreg királyhoz arannyal, drágakövekkel, legkisebbik fia számára; ama három király küldte őket, akik a királyfi kardjával verték le ellenségüket, cipójával etették meg országukat, s ezért le akarták róni hálájukat. „Ártatlan lett vola a fiam?” – gondolta erre az öreg király, és így szólt embereihez: „Bárcsak életben volna még, mennyire bánom, hogy megölettem.” – „Él még – mondta a vadász –, nem volt szívem hozzá, hogy teljesítem fölséged parancsát” – és elmondta a királynak, hogy és mint történt. Nagy kő esett le az öreg király szívéből, és kihirdette minden országban, hogy fia visszatérhet, apja ismét kegyébe fogadta.

A királylány pedig fényes utat építtetett kasztélya elé, csupa aranyból, és utasította embereit, hogy aki egyenesen végiglovagol rajta, az az igazi vőlegénye, azt beeresszék, aki viszont az út mellett jön, nem az igazi, s azt ne is eresszék be. Mikor aztán végéhez közeledett az esztendő, gondolta a legidősebbik királyfi, ideje lesz sietni a királylányhoz, és megváltójának adnia ki magát, akkor majd ő kapja meg hitveséül, és hozzá még övé lesz az ország is. Ellovagolt hát, s mikor a kastély elé ért és meglátta a pompás aranyutat, azt gondolta: „Halálos vétek volna ezen lovagolni” – letért az útról, és mellette haladt tovább. Mikor azonban a kapu elé ért, mondták az örök, hogy nem ő az igazi, forduljon vissza. Hamarosan útnak indult a második királyfi is, s mikor az arany úthoz ért, s a lova lába hozzákoppant, azt gondolta: „Halálos vétek volna, még csorbát is ütne rajta” – letért hát az útról, és mellette haladt tovább. Mikor azonban a kapu elé ért, mondták az örök, hogy nem ő az igazi, forduljon vissza. Mikor végre egészen kitelt az esztendő, gondolta a harmadik fivér, hogy ellovagol a rengetegből szép szerelmeséhez, és nála feledi baját. Elindult hát, szüntelen csak a királylány járt az eszében, alig várta, hogy nála lehessen, az aranyutat meg észre se vette. Lova végigvágatott a középben, s mikor a kapu elé ért, kitárták, a királylány pedig ujjongva fogadta, mondván, ő a megváltója, övé a királyság is, és megülték a lakodalmat igaz vigalomban. Mikor pedig véget ért az ünep, a királylány elmondta a királyfinak, hogy apja hívhatja, és megbocsát neki. A fiú hazatért, elmesélte, mint csapták be fivérei, de ő nem akarta beárulni őket. Az öreg király meg akarta büntetni két álnok fiát, de azok már tengerre szálltak, messzire hajóztak, és nem mertek visszatérni életük fogytaig.

Márton László fordítása